

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อการพัฒนาชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏภูเก็ต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ (1) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล (4) การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2549 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ รหัส 4000108 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 125 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ ผ่านเครือข่าย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันราชภัฏภูเก็ต ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โดยทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน(Multi-stage Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม โดยแบ่งตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา โดยแยกระดับคะแนนเป็น กลุ่มที่มีผลการเรียนระดับเก่ง (3.34-4.00) กลุ่มที่มีผลการเรียนระดับปานกลาง (2.67-3.33) กลุ่มที่มีผลการเรียนระดับอ่อน (2.00-2.66)

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับฉลาก ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม โดยเลือกกลุ่มละ 10 คน รวม 30 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและหลังเรียน) (3) แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

2.1 ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับ นักศึกษา สถาบันราชภัฏภูเก็ต

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้เรื่องการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับ นักศึกษา สถาบันราชภัฏภูเก็ต ชุดการเรียนนี้ เป็นเครื่องมือต้นแบบชั้นงานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการสร้าง 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ รหัส 4000108 , ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย , การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์รายวิชา และเนื้อหารายวิชา

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์รายวิชาจากคำอธิบายรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ พぶ่าว่าเพื่อให้

1.1 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับมนุษย์และสังคม ตลอดจนผลกระทบและอิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศได้

1.2 สามารถใช้และควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ฐานข้อมูล และการจัดการสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร การสืบค้น เสาแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการศึกษาความรู้และข่าวสารต่างๆ ได้อย่างมีคุณธรรมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

1.3 มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ในวิชาชีพของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.4 สามารถวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจ เลือกใช้ แก้ปัญหาและควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมกับของตนเองและสังคม ได้ตลอดเวลา

**2. วิเคราะห์เนื้อหารายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้
(รหัส 4000108) โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 15 หน่วย ได้แก่**

- หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- หน่วยที่ 2 ระบบคอมพิวเตอร์
- หน่วยที่ 3 การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศบนหน่วยความจำสำรอง
- หน่วยที่ 4 การส่งข้อมูลสารสนเทศเข้าสู่ระบบและการแสดงผล
- หน่วยที่ 5 เครือข่ายและการเชื่อมโยงเครือข่าย
- หน่วยที่ 6 การทำงานของโปรแกรมค้นหา
- หน่วยที่ 7 การใช้คำสั่งและเครื่องหมายในคำค้น
- หน่วยที่ 8 การสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต
- หน่วยที่ 9 ซอฟต์แวร์เพื่อการใช้งานกับระบบไมโครคอมพิวเตอร์
- หน่วยที่ 10 การจัดการข้อมูลและการรวมสารสนเทศ
- หน่วยที่ 11 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ
- หน่วยที่ 12 ระบบสารสนเทศ
- หน่วยที่ 13 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสาขาต่างๆ
- หน่วยที่ 14 ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ
- หน่วยที่ 15 แนวโน้มของเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ทดลอง

เลือกเนื้อหาบางส่วนจาก 15 หน่วยเพื่อใช้ทดลองโดยเนื้อหาที่เลือกสามารถ เป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมด โครงสร้างของเนื้อหา มีลักษณะที่ต่อเนื่อง สามารถออกแบบให้ สอดคล้องกับการขัดคำศัพด์ความคิด สอดคล้องกับการศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา ผู้จัดได้เลือกเนื้อหาที่ใช้ทดลอง 3 หน่วยดังนี้

หน่วยที่ 6 การทำงานของโปรแกรมค้นหา

ตอนที่ 6.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโปรแกรมค้นหา

เรื่องที่ 6.1.1 ความหมายของโปรแกรมค้นหา

เรื่องที่ 6.1.2 คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของโปรแกรมค้นหา

ตอนที่ 6.2 ลักษณะและส่วนประกอบของโปรแกรมค้นหา

เรื่องที่ 6.2.1 ลักษณะโภมเพจของโปรแกรมค้นหา

เรื่องที่ 6.2.2 ส่วนประกอบพื้นฐานของโปรแกรมค้นหา

ตอนที่ 6.3 ประเภทและหลักการทำงานของโปรแกรมค้นหา

เรื่องที่ 6.3.1 ประเภทของโปรแกรมค้นหา

เรื่องที่ 6.3.2 หลักการทำงานของโปรแกรมค้นหา

หน่วยที่ 7 การใช้คำสั่งและเครื่องหมายในคำค้น

ตอนที่ 7.1 การใช้คำสั่งในคำค้น

เรื่องที่ 7.1.1 การเลือกคำสั่งในคำค้น

เรื่องที่ 7.1.2 การดำเนินการใช้คำสั่งในคำค้น

ตอนที่ 7.2 การใช้เครื่องหมายในคำค้น

เรื่องที่ 7.2.1 การเลือกเครื่องหมายในคำค้น

เรื่องที่ 7.2.2 การดำเนินการใช้เครื่องหมายในคำค้น

ตอนที่ 7.3 ตัวอย่างเว็บไซต์ของโปรแกรมค้นหา

เรื่องที่ 7.3.1 เว็บไซต์เดิร์ชเอ็นจินที่ใช้ and,or,not," ",+- ได้

เรื่องที่ 7.3.1 เว็บไซต์เดิร์ชเอ็นจิน จำแนกตามสาขาวิชา

เรื่องที่ 7.3.1 เว็บไซต์เดิร์ชเอ็นจินที่พิมพ์ภาษาไทยในการค้นหา

หน่วยที่ 8 การสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต

ตอนที่ 8.1 การศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล

เรื่องที่ 8.1.1 ทักษะและกลยุทธ์ในการสืบค้นข้อมูล

เรื่องที่ 8.1.2 การวางแผนการสืบค้นข้อมูล

ตอนที่ 8.2 การจัดการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต

เรื่องที่ 8.2.1 ขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต

เรื่องที่ 8.2.2 การแสดงผลข้อมูลบนอินเตอร์เน็ต

ตอนที่ 8.3 ข้อควรรู้ในการสืบค้นข้อมูล

เรื่องที่ 8.3.1 การวิเคราะห์และประเมินผลลัพธ์ในการสืบค้นข้อมูล

เรื่องที่ 8.3.2 ข้อควรคำนึงในการค้นคว้าข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยวิเคราะห์จากเนื้อหา ทฤษฎีและ
วัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยดังนี้

หน่วยที่ 6 การทำงานของโปรแกรมค้นหา

1. หลังจากศึกษาเรื่อง ความหมายของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ อธิบายความหมายของ โปรแกรมค้นหาได้
2. หลังจากศึกษาเรื่อง คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ อธิบายคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของ โปรแกรมค้นหาได้
3. หลังจากศึกษาเรื่อง ลักษณะ โภณเพจของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ อธิบายลักษณะ โภณเพจของ โปรแกรมค้นหาได้
4. หลังจากศึกษาเรื่อง ส่วนประกอบพื้นฐานของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ จำแนกส่วนประกอบของ โปรแกรมค้นหาได้
5. หลังจากศึกษาเรื่อง ส่วนประกอบพื้นฐานของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ อธิบายหน้าที่หลักของส่วนประกอบของ โปรแกรมค้นหาได้
6. หลังจากศึกษาเรื่อง ประเภทของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ จำแนกประเภทของ โปรแกรมค้นหาได้
7. หลังจากศึกษาเรื่อง หลักการทำงานของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ ดำเนินการตามขั้นตอนของ โปรแกรมค้นหาได้ถูกต้อง

หน่วยที่ 7 การใช้คำสั่งและเครื่องหมายในคำค้น

1. หลังจากศึกษาเรื่อง การเลือกคำสั่งในคำค้นแล้ว นักเรียนสามารถ เลือกใช้คำสั่งในคำค้น ได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง การดำเนินการ ใช้คำสั่ง ในคำค้นแล้ว นักศึกษาสามารถ ดำเนินการ ใช้คำสั่ง ในคำค้น ได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง การเลือกเครื่องหมายในคำค้นแล้ว นักศึกษาสามารถ เลือกเครื่องหมายในคำค้น ได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง การดำเนินการ ใช้เครื่องหมาย ในคำค้นแล้ว นักศึกษาสามารถ ดำเนินการ ใช้เครื่องหมาย ในคำค้น ได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง เว็บไซต์ของ โปรแกรมค้นหาแล้ว นักศึกษาสามารถ จำแนกเว็บไซต์ ที่ใช้คำสั่ง ในคำค้น และ ใช้เครื่องหมาย ในคำค้น ได้ถูกต้อง

หน่วยที่ 8 การสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต

1. หลังจากศึกษาเรื่อง วิธีการสืบค้นข้อมูลแล้ว นักศึกษาสามารถ กำหนด วิธีการสืบค้นข้อมูล ได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง วิธีการสืบค้นข้อมูลแล้ว นักศึกษาสามารถวางแผนการสืบค้นข้อมูลได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง ขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตแล้ว นักศึกษาสามารถอธิบายขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง ขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตแล้ว นักศึกษาสามารถดำเนินการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตได้
5. หลังจากศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์และประเมินผลลัพธ์ในการสืบค้นข้อมูลแล้วนักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินผลลัพธ์จากการสืบค้นข้อมูลได้
6. หลังจากศึกษาเรื่อง ข้อควรคำนึงถึงในการค้นคว้าข้อมูลแล้ว นักศึกษาสามารถระบุข้อควรคำนึงถึงในการสืบค้นข้อมูลได้

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดกิจกรรมการเรียน

กำหนดกิจกรรมการเรียนแต่ละหน่วยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนดังนี้

- 5.1 ขั้นทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 5.2 ขั้นเสนอเนื้อหา
- 5.3 ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียน(แบบฝึกหัด)
- 5.4 ขั้นทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 6 กำหนดรูปแบบชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

6.1 กำหนดวิธีการเรียน

โดยกำหนดให้การเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ และหลักการการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายมีหลักประกอบด้วยกัน 2 ส่วนคือ

6.1.1 เว็บเพจการจัดการเว็บไซต์ เป็นส่วนที่ผู้คุณภาพเว็บไซต์ใช้ในการจัดการข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนผ่านเครือข่ายและมีการเชื่อมโยงไปสู่การจัดการ 3 ส่วนด้วยกัน คือ

(1) เว็บเพจของผู้เรียนเป็นส่วนที่แสดงเว็บเพจของผู้เรียนเพื่อสร้างความสะดวกต่อการตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงผล

(2) การจัดการทะเบียน การจัดการทะเบียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลทะเบียนทั้งหมดของผู้เรียนที่เข้ามาเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

(3) การจัดการผลการเรียน การจัดการผลการเรียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลของคะแนนทั้งหมดของผู้เรียนทุกคนที่ได้บันทึกไว้ในฐานข้อมูล

6.1.2 เว็บเพจของผู้เรียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนและการจัดการข้อมูลส่วนต่าง ๆ ของตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงไปสู่ 8 ส่วนคือ

(1) ลงทะเบียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนใหม่ใช้ลงทะเบียน

(2) แก้ไขทะเบียนข้อมูลตนเอง เป็นส่วนที่ผู้เรียนใช้แก้ไขเปลี่ยนแปลงทะเบียนข้อมูลตนเอง

(3) ผลการเรียนเป็นส่วนที่ผู้เรียนใช้ในการเลือกคูณแบบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกรรมในชุดการเรียนของตนเอง

(4) แนะนำการเรียน เป็นส่วนที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชา, หน่วยการเรียน, วิธีการเรียน,

(5) บทเรียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนเนื้อหา มีการออกแบบให้มีการเรียนอย่างเป็นขั้นตอนและสอดคล้องกับหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว

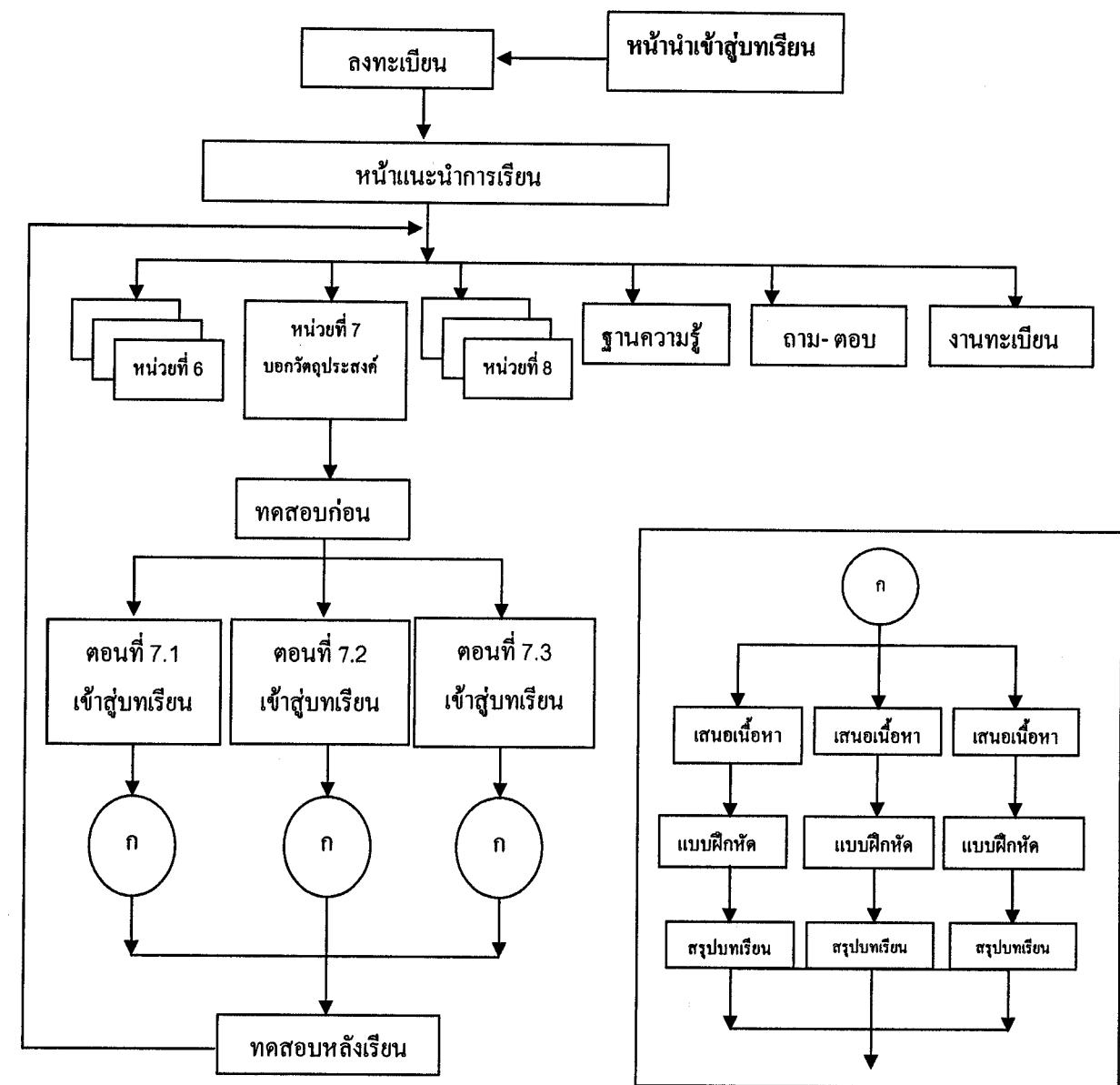
(6) ฐานความรู้ เป็นส่วนที่สนับสนุนการเรียน โดยทั้งหมดจะเป็นเนื้อหาในสิ่งที่ต้องรู้, เนื้อหาที่ควรรู้และเนื้อหาที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ โดยในการเชื่อมโยงสู่เว็บไซต์ภายนอกผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความน่าเชื่อถือของหน่วยงานผู้จัดสร้างเว็บแล้ว

(7) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นส่วนที่ผู้เรียนสามารถส่งข้อความถึงผู้ดูแลเว็บไซต์ได้อย่างเป็นส่วนตัวและรวดเร็ว

(8) ประเด็นคำถาม เป็นส่วนที่แสดงคำตอบของคำถามที่ถูกถามไว้บ่อยครั้ง โดยคำถามอื่น ที่ผู้เรียนสงสัยสามารถได้โดยการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่งถึงผู้สอนโดยตรง

6. 2 เรียนผังงานบทเรียน(Flowchart Lesson) และการทำงานของชุดการเรียน

เป็นการนำเสนอคำอธิบายขั้นตอนการทำงานของบทเรียนในรูปผังงานให้เห็นโครงสร้างและและความสัมพันธ์ของบทเรียน ได้อย่างชัดเจน ได้แก่ (1) ลำดับขั้นตอนของเนื้อหา (2) ปฏิสัมพันธ์การได้ตอบ (3) เส้นทางการตัดสินใจจากเหตุการณ์ (4) ข้อมูลป้อนกลับการเกิดแรง (5) การป้อนกลับการวนซ้ำการจบการทำงาน

ภาพที่ 3.1 โครงสร้างการทำงานของชุดการเรียน

6.3 เรียนสตอรี่อร์ด

เป็นกระบวนการในการเตรียมข้อความและภาพที่จะปรากฏให้เห็นบน

จอคอมพิวเตอร์ แสดงให้เห็นเนื้อหาบทเรียน และวิธีการนำเสนอบทเรียน ในขั้นตอนนี้จะต้องร่าง (Draft) ทุกสิ่งทุกอย่างที่ใช้ในการสอนที่จะปรากฏที่หน้าจอทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มโปรแกรมไปจนกระทั่งสิ้นสุดโปรแกรม ร่างที่จัดทำลงในกระดาษนี้ ควรได้รับการประเมินและทบทวนจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 7 ผลิตชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

7.1 เก็บน าโปรแกรม โดยการแปลงผังงานและบทเรียนบนกระดาษ เป็นข้อมูลที่สามารถแสดงผลงานเครือข่ายได้ เป็นขั้นตอนกำหนดรายละเอียดในเว็บเพจประกอบด้วยส่วนนำทาง ส่วนตัวเนื้อหา ส่วนท้ายของเพจ ซึ่งในการออกแบบหน้าจออาศัยเครื่องมือต่างๆดังนี้

7.1.1 เครื่องมือสร้างภาพกราฟิก(Graphic Tool) เช่น Adobe Photoshop

7.1.2 เครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหว (Animation Tools) เช่น

Macromedia Flash

7.1.3 เครื่องมือสำหรับเขียนโปรแกรม (Authoring Tools) Macromedia Dreamweaver , Asp

7.1.4 เครื่องมือตัดต่อเสียง เช่น Adobe Audition

7.2 ทดสอบการทำงานของโปรแกรม โดยการทดสอบผ่านเครือข่าย

7.3 ผลิตเอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดการเรียน

ขั้นตอนที่ 8 การพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบและให้ข้อแนะนำเสนอเป็นดังนี้

8.1 ค้านเนื้อหา ควรปรับเนื้อหาให้มีความชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียน

8.2 ค้านการออกแบบ หัวข้อใหญ่ควรใช้ตัวอักษรและสีที่เด่นชัด ใช้สีแสดงเพื่อบอกให้ทราบว่าศึกษาอยู่ ณ ตำแหน่งใด และเพิ่มตัวชี้นำการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนทราบว่า เมื่อเรียนจบขั้นตอนหนึ่งแล้วจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

ขั้นตอนที่ 9 ทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงระบบชุดการเรียน

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนไปทดลองโดยนำชุดการเรียนเก็บไว้บนเครื่อง เชิร์ฟเวอร์ พร้อมแสดงผ่านเครือข่ายระบบแอล อัลจ้าทดสอบแต่ละขั้นจะมีการประเมินผลและนำมาปรับปรุงใหม่ประสิทธิภาพ การทดลองแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

9.1 การทดสอบแบบเดียว นำชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายที่ได้รับการปรับปรุงตามคำแนะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันราชภัฏภูเก็ต ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3 คน ซึ่งแต่ละ

คนมีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ โดยพิจารณาจากผลการเรียนเฉลี่ยรวมของภาคการศึกษาที่ผ่านมา โดยกำหนดการทดสอบ 1 ครั้ง มุ่งพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหา การออกแบบชุดการเรียน จากผลการทดสอบ ได้พิจารณาข้อดี ข้อผิดพลาดและทำการปรับปรุงดังนี้

9.1.1 ด้านเนื้อหา การใช้ภาษาในเนื้อหาไม่ชัดเจน เนื้อหาบางตอนขาดความต่อเนื่องและขาดการยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

9.1.2 ด้านเทคนิคการออกแบบ รูปภาพที่ใช้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาทำให้เข้าใจผิด บทเรียนออกแบบเข้าใจยาก เมนูสับสน ตัวอักษรที่ใช้เล็กเกิน ไปในขณะที่หัวข้อวิชาไม่ขนาดใหญ่ มากทำให้มีพื้นที่ในการแสดงเนื้อหาน้อย

9.2 การทดสอบแบบกลุ่ม นำชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายที่ได้รับการปรับปรุงตามคำแนะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันราชภัฏภูเก็ต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 10 คน ซึ่งแต่ละคนมีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ โดยพิจารณาจากผลการเรียนเฉลี่ยรวมของภาคการศึกษาที่ผ่านมา โดยกำหนดการทดสอบ 1 ครั้ง มุ่งพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหา การออกแบบชุดการเรียน จากผลการทดสอบ ได้พิจารณาข้อดี ข้อผิดพลาดและทำการปรับปรุงดังนี้

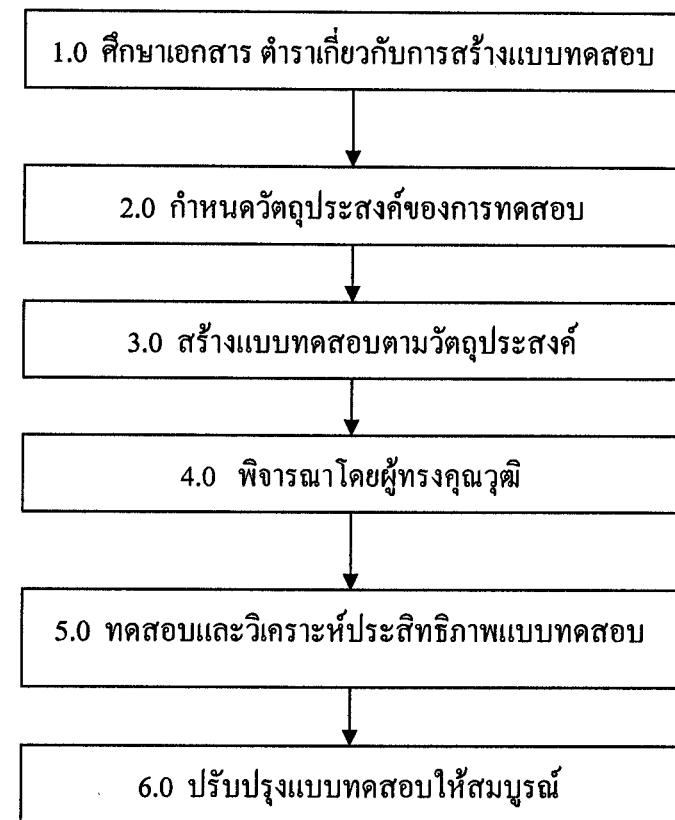
9.2.1 ด้านเนื้อหา เนื้อหาในส่วนของการแสดงขั้นตอนการทำงานควรออกแบบให้ผู้เรียนเห็นภาพมากกว่าการแสดงแบบตัวหนังสือ

9.2.2 ด้านเทคนิคการออกแบบ เมนูที่ใช้สำหรับการเชื่อม โยงที่อยู่ในส่วนของเนื้อหา ควรทำให้เห็นชัดเจน โดยการใช้สี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคลิกเชื่อม โยงไปยังส่วนอื่นได้โดยไม่เข้าใจผิดคิดว่าเป็นส่วนของเนื้อหา

9.3 การทดสอบภาคสนาม นำชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายที่ได้รับการปรับปรุงตามคำแนะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันราชภัฏภูเก็ต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 30 คน ซึ่งแต่ละคนมีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ โดยพิจารณาจากผลการเรียนเฉลี่ยรวมของภาคการศึกษาที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยผ่านขั้นตอนการทดสอบการเก็บตามกระบวนการวิจัยเพื่อได้ผลสรุปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบคู่ขนาน เป็นเครื่องมือวัดผลกระทบของการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบ โดยศึกษาจากหลักการสร้างข้อสอบและการเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตำรา และเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะการสร้างแบบทดสอบคู่ขนาน

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการทดสอบ

โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยเพื่อวัดพฤติกรรมการเรียน ด้านความรู้ ความจำ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ เพื่อกำหนดทิศทางในการสร้างแบบทดสอบ ก่อนและหลังว่าจะเลือกเนื้อหาใด จำนวนกี่ข้อคำถาม โดยกำหนดให้ครอบคลุม

เนื้อหาทั้ง 3 หน่วยดังนี้ หน่วยที่ 6 การทำงานของโปรแกรมค้นหา หน่วยที่ 7 การใช้คำสั่งและเครื่องหมายในคำค้น หน่วยที่ 8 การสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต

3. สร้างแบบทดสอบตามวัตถุประสงค์

สร้างแบบทดสอบเป็นรายข้อแบบเลือกตอบ(Multiple Choice) ชนิดตัวเลือกซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนาน ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จำนวน 3 หน่วย แบ่งเป็นหน่วยละ 2 ชุด คือแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนชุดละ 10 ข้อ รวมเป็นจำนวน 60 ข้อ โดยสร้างให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. พิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้มีสิ่งที่ต้องปรับปรุงดังนี้ (1) การเรียงข้อคำตอบให้เรียงจากสั้นไปยาว (2) คำปฏิเสธให้ใช้ตัวหนา (3) พิจารณาคำตามแต่ละข้อด้วยว่าเป็นการແນະคำตอบข้ออื่นๆหรือไม่

5. ทดสอบและวิเคราะห์ประสิทธิภาพแบบทดสอบ

นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสืบค้นข้อมูล และนำผลการทดลองมาตรวจให้คะแนนระดับความยาก(P) ค่าอำนาจจำแนก(r) ซึ่งต้องมีระดับความยากง่ายอยู่ระหว่าง .25-.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-0.60 ขึ้นไปมากกว่าก่อนแล้วจึงคัดเลือกข้อที่คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์แต่มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาอุปกรณ์ครบถ้วนจำนวนข้อที่ต้องการ แล้วปรับปรุงแก้ไข

6. ปรับปรุงแบบทดสอบให้สมบูรณ์

ปรับปรุงแบบทดสอบที่จะใช้จริงโดยคัดเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ กำหนดเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ ดังนี้

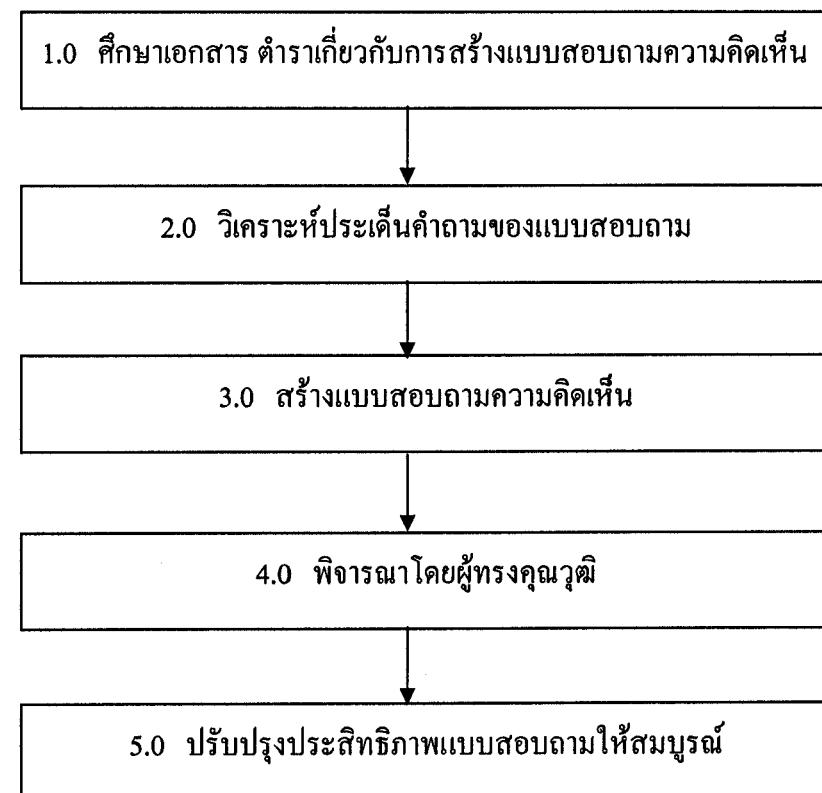
6.1 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 6 การทำงานของโปรแกรมค้นหา จำนวน 20 ข้อ

6.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 7 การใช้คำสั่งและเครื่องหมายในคำค้น จำนวน 20 ข้อ

6.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 8 การสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็น

แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเครื่องมือวัดผลกระทบของการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ภาพที่ 3.3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า(Rating Scale) ศึกษารูปแบบของแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราลิคเคนท์(Likert's scaling)

2. วิเคราะห์ประเด็นคำถามของแบบสอบถาม

วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็น โดยพิจารณาจากประเด็น ลักษณะเนื้อหา โครงสร้างการออกแบบ

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

สร้างแบบสอบถามตามประเด็นที่ต้องการ โดยกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามความคิดเห็นตามวิธีการของลิคเคนท์(Likert'Scale) โดยกำหนดตัวเลือกของคำตอบเป็น 5 ช่วงดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

4. พิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสม ด้านการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหา คำแนะนำสำหรับการประเมิน ให้เหมาะสมโดยปรับภาษาให้ชัดเจน เข้าใจง่าย

5. ปรับปรุงประสิทธิภาพแบบสอบถามให้สมบูรณ์

ปรับปรุงแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิให้สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้ได้จริง

3. การรวบรวมข้อมูล

3.1 ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏภูเก็ต เป็นเครื่องมือต้นแบบขึ้นงาน

ผู้จัดทำได้คิดต่อประสานงานไปยังสถาบันราชภัฏภูเก็ต เพื่อขอทดลองต้นแบบขึ้นงานกับนักศึกษาทั้งชายและหญิงตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 30 คน ซึ่งมีการจัดกลุ่มตัวอย่างคละกัน คือ มีนักศึกษาระดับเก่ง(เกรดเฉลี่ย 3.34-4.00) ระดับปานกลาง(เกรดเฉลี่ย 2.67-3.33) และระดับอ่อน(เกรดเฉลี่ย 2.00-2.66) โดยดูจากผลการเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนงาน และการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับทุกหน่วยในชุดการเรียนผ่านเครือข่ายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1.1 การรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยวแบบเดี่ยวหรือแบบรายบุคคล (One to One) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 3 คน ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียน พร้อมทั้งเก็บข้อมูลนำมาปรับปรุงบทเรียน

3.1.2 การรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแบบแบนกลุ่ม (Group) โดยการนำชุดการเรียนทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 10 คน ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียน พร้อมทั้งเก็บข้อมูลนำมาปรับปรุงบทเรียน

3.1.3 การรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม หลังจากทดสอบกับแบบกลุ่มและแบบเดี่ยวและนำข้อมูลร่วมไปแก้ไขแล้ว นำบทเรียนมาทดสอบกับสถานการณ์จริง กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้จำนวน 30 คน มาทำการทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียน E1/E1 ในการทดลองดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ทำการจัดสภาพแวดล้อมในห้องทดลอง ได้แก่ เตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

2) วิธีการดำเนินการทดลองของผู้วิจัย ยืดหยุ่นต่อนการใช้งานชุดการเรียนให้นักศึกษาได้ทราบ ดังนี้ คือ ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน ศึกษาน้ำหนาในบทเรียน ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนแต่ละหัวข้อ ทำแบบทดสอบหลังเรียน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาความก้าวหน้า

นำคะแนนสอบของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบเพื่อหาความก้าวหน้าทางการเรียน โดยหาค่า t-test

3.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเครื่องมือที่วัดผลกระทบของการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นจากศึกษากลุ่มตัวอย่างในข้างต้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนผ่านเครือข่ายโดยนักศึกษา ทำแบบสอบถามภายหลังจากการใช้ชุดการเรียนเสร็จสิ้นในทุกหน่วยการเรียนตามขั้นตอนแล้ว โดยแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นกระดาษตอบแยกจากชุดการเรียน การรวบรวมเพื่อหาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนเป็นการหาค่าเฉลี่ย และการแปลผล ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.49-5.00	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50-4.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย
2.50-3.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
1.50-2.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
1.00-1.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันราชภัฏภูเก็ต เป็นเครื่องมือต้นแบบชั้นงาน

เนื่องจากชุดการเรียนนี้ เป็นชั้นงานที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาระบบจนถึงการทดสอบคุณภาพ จึงได้วิเคราะห์ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ด้วยการนำคำแนะนำที่ได้จากการทำแบบฝึกปฏิบัติและทำแบบทดสอบหลังเรียน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ แล้วนำไปวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดการเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2 ต้องเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 โดยยอมรับความคาดเคลื่อน ± 2.5

4.1.1 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right)}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ = คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรืองาน

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน

N = จำนวนผู้เรียน

4.1.2 การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ใช้สูตรดังนี้

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ = คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

B = คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

4.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

4.2.1 วิเคราะห์ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยการนำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาคำนวณหาความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Sample โดยเกณฑ์นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ (อ้างถึงใน ชุดรีวิวนะ 2537:201)

$$\text{ค่า } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ $df = n - 1$
 เมื่อ $D = \text{ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่}$
 n $= \text{จำนวนคู่}$

4.2.2 ทดสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

1) ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (P) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P = ระดับความยาก
 R = จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก
 N = จำนวนนักเรียนที่นำมาวิเคราะห์

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (r) โดยใช้สูตร

$$r = \frac{P_H - P_L}{N_H}$$

เมื่อ r = ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

P_H = จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

P_L = จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N_H = จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มสูง หรือ 50% ของผู้ตอบ

4.3 แบบสอบถามความคิดเห็น

วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ด้วยการนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแบบสอบถาม และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3.1 การหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนตัวอย่าง

4.3.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = คะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง

f = ความถี่

$\sum fX$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่ x คะแนน

N = จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง